

кримінального процесу : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 100-річчя від дня народження проф. М. В. Салтєвського (м. Харків, 8 листоп. 2017 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. С. 38, 39.

2. Правова система України : історія, стан та перспективи : у 5 т. Х.: Право, 2008. Т. 5: Кримінально-правові науки. Актуальні проблеми боротьби зі злочинністю в Україні / за заг. ред. В. В. Сташиса. С. 831.

3. Чернявський С. С., Чорноус Ю. М., Саковський А. А. Інноваційні методи криміналістичної підготовки здобувачів вищої освіти у Національній академії внутрішніх справ // Інноваційні методи та цифрові технології в криміналістиці, судовій експертизі та юридичній практиці : матеріали міжнар. «круглого столу» (Харків, 12 груд. 2019 р.) / редкол.: В. Ю. Шепітько (голов. ред.), В. А. Журавель, В. М. Шевчук, Г. К. Авдєєва. Х.: Право, 2019. С. 134–138.

Літвінова Ірина Феофанівна,

доцент кафедри кримінального права
і процесу Національного авіаційного
університету, кандидат юридичних наук,
доцент

АВТОМАТИЗОВАНІ ЕЛЕКТРОННІ БАНКИ ДАНИХ КРИМІНАЛІСТИЧНОГО Й ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ: ВІДОМОСТІ, КОЛЕКЦІЇ, КАРТОТЕКИ, ФОНДИ

Інформаційні обліки в системі органів Національної поліції створюються для криміналістичного і оперативно-розшукового інформаційного забезпечення службової діяльності всіх підрозділів правоохоронних органів: від міських, районних, лінійних органів (далі – міськрайлінорганів) до загальнодержавних (МВС України, поліції, експертної служби тощо).

У межах міжвідомчих інформаційних підсистем галузевими службами формуються такі основні первинні фонди інформації:

1) підрозділами Департаменту інформатизації МВС України: заяви та повідомлення про вчинені злочини та пригоди; затримані та зареєстровані особи; невідкладні дії чергового при отриманні повідомлень про правопорушення та пригоди, ведення оперативних планів тощо; табельна зброя, спеціальні засоби, засоби індивідуального захисту та активної оборони; оперативна інформація щодо осіб, які підозрюються в вчиненні злочинів, осіб певних категорій, членів злочинних угруповань; криміногенні об'єкти; вилучені та викрадені речі та інше;

2) карним розшуком: особи криміногенних категорій, члени злочинних угруповань та інші, які становлять оперативний інтерес; особи, які оголошені в розшук; невіпізнані трупи та невідомі хворі;

викрадені та вилучені номерні речі, автотранспорт, зброя; криміногенні об'єкти; оперативна інформація та інше;

3) підрозділами бюро економічної безпеки: оперативна інформація щодо осіб, підозрюваних у вчиненні злочинів, які займаються незаконними валютними операціями, виготовленням фальшивих монет тощо; способи вчинення розкрадань, злочинів у валютній та кредитно-фінансовій сферах; об'єкти господарської діяльності, які потребують оперативного нагляду; вилучений та викрадений автотранспорт та інше;

4) слідчими органами: особи, що притягуються до кримінальної відповідальності; кримінальні справи та їх рух; речові докази та інше;

5) експертно-криміналістичною службою: сліди, вилучені з місць подій, та знаряддя вчинення злочинів; фотороботи підозрюваних осіб; дактилоскопія; фото- та відеотеки; вилучена фальшива валюта; кулегільзотека та інше;

6) службою громадської безпеки: розташовування сил та засобів; індивідуальна та відомча зброя; об'єкти дозвільної системи; адмінправопорушення; паспортні дані громадян; особи, які відбули покарання в місцях позбавлення волі згідно з чинним законодавством та інше;

7) службою патрульної поліції: зареєстрований автотранспорт; викрадений та вилучений автотранспорт; власники посвідчень водія; дорожньо-транспортні пригоди; адмінправопорушення тощо;

8) державною службою охорони: стан та характеристики об'єктів, що охороняються;

9) службою виконання покарань: спецконтингент; оперативна інформація; порушення режиму утримання; результати перевірок явок з повинною та інше.

Порядок формування інформаційних фондів галузевими службами, відповідальність за їх актуальність, достовірність та використання регламентуються відповідними нормативно-правовими документами.

У складі електронних банків даних регіонального рівня накопичується інформація, яка надходить з міськрайлінорганів та установ виконання покарань, має регіональний зміст та містить дані про: надзвичайні події; злочини та адміністративні правопорушення; підприємства, організації та установи, що становлять оперативний інтерес; зареєстрований автотранспорт; зареєстровану вогнепальну та газову зброя; викрадені, загублені та вилучені предмети злочинного посягання, у тому числі: номерні та безномерні речі; антикваріат; автотранспорт; незареєстровану вогнепальну та газову зброя; документи; криміналістичні обліки (кулегільзотеки, слідотеки, відбитки пальців рук тощо); осіб таких категорій: які вчинили злочини та оголошених у розшук; які вчинили адміністративні правопорушення; наркоманів; які зникли безвісти,

невпізнаних трупів та невідомих хворих; які становлять оперативний інтерес; обліки адресних бюро; обліки оперативно-довідкових та дактилоскопічних картотек; обліки адміністративно-управлінського призначення (законодавчо-нормативні акти, розпорядчі документи, накази); обліки спеціалізованого призначення галузевих служб (кадрові, господарчі, бухгалтерські тощо), архівів та спецфондів.

На центральному рівні управління в МВС України накопичується інформація, що використовується при аналізі, плануванні, прийнятті рішень та проведенні в межах України оперативно-розшукових, слідчих та інших спеціальних заходів по боротьбі зі злочинністю. До складу інформаційних фондів першого рівня входять: банки кримінологічної інформації, що містять відомості про: надзвичайні події; нерозкриті тяжкі та резонансні злочини; викрадені, загублені та вилучені предмети, знаряддя вчинення злочинів, речові докази, у тому числі: номерні речі; антикваріат; автотототранспорт; вогнепальну зброю; документи; криміналістичні обліки; викрадені та вилучені наркотичні речовини; об'єкти виготовлення, переробки, зберігання та використання наркотичних речовин; осіб таких категорій: особливо небезпечних рецидивістів; злочинців-«гастролерів»; злочинців, оголошених у міждержавний розшук; організаторів і членів злочинних угруповань, кілерів; які були засуджені за злочини, пов'язані з наркотиками, торговців та розповсюджувачів наркотичних речовин з міжрегіональними та міжнародними зв'язками; схильних до вчинення злочинів, пов'язаних з посяганнями на інтереси держави; що зникли безвісти; невізнаних трупів та невідомих хворих; електронний банк оперативно-довідкової інформації, що містить дані алфавітного та дактилоскопічного фондів раніше засуджених осіб; електронний банк статистичної інформації про стан злочинності та результати боротьби з нею; електронний банк спеціальної інформації, що містить повідомлення спецапарату та іншу оперативну інформацію загальновідомчого значення; електронний банк паспортних даних громадян; електронний банк з інформацією про зареєстрований автотранспорт; електронний банк з інформацією про зареєстровану вогнепальну зброю; електронні банки даних адміністративно-управлінського призначення; електронні банки даних спеціалізованого призначення галузевих служб; електронні банки даних архівів, спеціальних фондів та інші.

Повнота даних на кожному рівні за категоріями обліку визначається відповідними нормативними документами.

Список використаних джерел

1. Біленчук П.Д. Електронна цивілізація: інноваційне майбутнє України: монографія. / П.Д. Біленчук, М.М. Близнюк, О.Л. Кобилянський, М.І. Малій, Ю.О. Пілюков, О.В. Соболев; за заг. ред. П.Д. Біленчука. – К.: УкрДГРІ, 2019. –284 с.

2. Біленчук П.Д. Е-суспільство: цифрове майбутнє України. Монографія. / П.Д. Біленчук, О.Л. Кобилянський, М.І. Малій, та ін.; за

заг ред. П.Д. Біленчука. – 2-ге вид. переробл. – Київ: УкрДГПІ, 2019. – 292 с.

3. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Міщенко В.Б. Системна інформатизація діяльності органів дізнання та досудового слідства: системологія, кібернетика, консолідована аналітика, безпека. – Монографія. – Київ: КИИ, 2010. – С. 29-33

4. Про Національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181.

5. Саницький В.А., Карацуба А.М., Святобог В.В. та ін. Система інформаційного забезпечення ОВС України: Навчально-практичний посібник / За ред. Л.В. Бородича. – К., 2000. – 144 с: іл., табл.

Лозова Світлана Миколаївна,

доцент кафедри кримінального процесу,
криміналістики та експертології
Харківського національного університету
внутрішніх справ, кандидат психологічних
наук, доцент;

Кокорін Олег Володимирович,

заступник директора Харківського НДЕКЦ
МВС України, завідувач відділу
криміналістичних видів досліджень;

Лозовий Андрій Олександрович,

завідувач сектору моніторингу
та інформаційного забезпечення відділу
забезпечення діяльності центру
Харківського НДЕКЦ МВС України

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЗАСОБІВ ОСВІТЛЕННЯ ПІД ЧАС ОГЛЯДУ МІСЦЯ ПОДІЇ

Використання різноманітних засобів освітлення для пошуку доказової інформації під час огляду місця події застосовується вже довгий час. З давніх-давен засоби освітлення (від найпростіших свічок і ліхтариків до надсучасних джерел експертного світла) використовувалися для пошуку та виявлення різних слідів.

Найпоширенішою слідчою (розшуковою) дією під час розслідування будь-яких категорій злочинів є огляд місця події. Огляд місця події – це невідкладна слідча дія, направлена на встановлення, фіксацію і дослідження обстановки місця події, слідів злочину і злочинця та інших фактичних даних, що мають значення для кримінального провадження. При огляді місця події слідчий безпосередньо сприймає, досліджує, фіксує, оцінює об'єкти на місцевості або в приміщенні, де виявлені ознаки злочину [1, с. 283]. Загальним завданням огляду місця події є виявлення фактичних даних,